

Za kaj gre?

J. M. Trunk:

Kadar so Latinci hoteli označiti najvažnejši del kakega uprašanja, so imeli navado to točko označiti kot "punctum saliens". Nemci so ta izraz kratko predstavili in govorili o taki točki kot "der springende Punkt". Slovenci nimamo pravega tehničnega izraza, in če bi rekli: "Tu je pes pokopan," bi to ne bilo niti slovensko niti dosti dostojno. Najboljši izraz bo: Za kaj gre.

Zopet smo pri evoluciji, razvitku, toraj opica-človek. Morala bo marsikaterega kar spretelo, ko čita ta izraz. Mene prav nič ne "potegne," na nobeno stran, niti bi me ne v slučaju, da bi bil izraz opica-človek "resnica," kakor zatrjuje nekateri rdeči učenjaki (?), kar pa še dolgo ni. Pa res še ni? V časnikih čitam z debelimi črkami: "Man's descent from ape established definitely, assert noted scientist..." In kdo je ta noted scientist? Menila celo Slovan, vsaj ime ima češko, namreč Dr. Aleš Hrdlička, vodja ali vsaj v službi of the United States National Museum of Anthropologie, Washington, D. C. Nabaja se v Indiji in preiskuje pet različnih vrst okamenelih ostanke (fosilov) človeku podobnih (anthropoid) opic, ki so jih našli v Shivalik hribovju. Časnik pravi: "He expressed the belief that previous researches already have shown definitely that all human races, including Africans negroes and whites, had the same origin from anthropoid apes..." Toraj pika, amen, konec, stvar je končno seljavno, definitivno dognana. Za mene še dolgo ne, drugim pripustim samim, naj mislijo, kar hočejo.

Meritorično jaz o ti stvari in o tem uprašanju ne morem pisati. Prvič to ni moj namen, drugič nisem strokovnjak. Lahko pa pišem o drugi strani uprašanja, ki je zelo važna, po mojem celo najvažnejša.

Recimo, da je stvar dognana. Kaj bi sledilo? Pač to, da je vse zgrešeno, kar se je dozdalej trdilo o postanku človeka da je v bibliji samo basen i. t. d., nekateri bodo šli še dalje, saj sami veste, do kam. Je nekaj čudnega v vsakem človeku pri takih stvarih. Ko smo bili se na gimnaziji, je nam prišla v roke neka knjiga, v kateri je bila razprava o Kant-Laplacovi teoriji. Za bistvo podmene ali teorije same se nismo zmenili, še manj razumeli, saj nam ni šlo za znanstvo, pač pa smo drug drugemu šepetali nekaj o stvarstvu brez Stvarnika. Dandanes se za to teorijo malokdo zmeni, niti ne vem, ali je znanstveno utemeljena, ali ne, gotovo je le, da vlada vsemogočni Stvarnik še vedno nadstvarstvom. Znan je tudi dogodek,

Kako prijetno je potovati z nami!

Ljudje, ki potojujejo z "L" železnico so popolnoma brez skrbi. Oni vedo, da ne bodo mudili in prišli o pravem času na delu, kakor tudi od dela domu. Kamorkoli so namenjeni pridejo ob pravem času. Nič zaprek na progi, ki bi oviralo vožnjo na "L" — Res je prijetno, ko se potuje z nadulčno železnico v svesti si, da boste v pravem času prišli na določeno mesto!

\$ 1 25

Rednim potnikom na "L" se dovoljuje posebni popust, tako da se lahko za svoto \$1.25 vozijo kamorkoli in kadarkoli se hočejo za dobo enega tedna. (Chicago-Evanston-Niles Center Pass \$2.00). Listka se lahko poslužijo tudi vaša družina ali prijatelji. Poslužite se te ugodne prilike in preskrbite si tedenske listke pri katerikoli "L" postaji.

CHICAGO RAPID TRANSIT

je drugo uprašanje, in naj sami o tem sodijo.

Mnogi prezrejo v tem in enakih uprašanjih "punctum saliens," za kaj gre, in skočijo head along tja, kamor jih vleče srce. To ni nobeno znanstveno postopanje, to je kričanje počestnih površnjakov.

Človeštvo napreduje znanstveno, prav je, da napreduje, naj odkriva, raziskuje, proučava, podjarmlja sile narave, a pri vsem dosedanjem in bodočem napredku ne bo nikoli prišlo preko uprašanj Bog, duša, večnost, posmrtno življenje. Jaz sem celo prepričan, in zgodovina me v tem prepričuje, da bo vsak res znanstven napredek le še bolj utrdil vse, ki ne prezrejo tega, za kaj gre, v veri na Boga, na večnost in nemumlivost človeške duše.

Glede evolucije naj pripominim, da celo jezuit Wasmann svoječasnno te teorije ni odklonil, temveč z ozirom na materialni razvitek celo zagovarjal. V tem smislu je imel predavanja v Berlinu pred zborom resnih znanstvenikov.

Takim, katerim ni toliko za znanost, temveč za želje njih srca, da bi malo potolažili grizujočo vest, bo to in vse, kar se poudarja od katoliške strani, prazno gobeždanje. Saj se poznamo.

Bolj za naše ljudi, ki so morda zbegani, ko slišijo nasprotne tako mogočno govoriti, naj služi še nekaj misli, ki jih o evoluciji v Southern Courier podaja škof Francis C. Kelley iz Oklahoma City. V izvorniku se glase:

"Many leaders of the Religious Education association have made harsh criticism of the bill forbidding the teaching of evolution in the tax supported schools and colleges of Tennessee. The bill became a law of March 21 of this year. One of these criticisms will serve to show the character of all. We quote from that of President Scott of Northwestern university: 'The action of Tennessee is a most reactionary step. The unenlightened viewpoint which insists upon seeing a conflict between religion and science in education is in its results likely to be as discouraging to religion as to science.'

Perhaps these educators have not considered the provocation given for the passing of such laws. We admit that they are not entirely good, for students must be made acquainted

Človeka se sodi po družini s katero občuje

Družba, ki je spojena v KASPAR AMERICAN STATE BANK sestoji iz

tisočev varčnih in zadovoljnih ulagateljev; Več sto malih in velikih trgovcev, dobro poznatih tovarnarjev in profesionalnih ljudi,

in veliko število onih, ki delajo za druge.

Kaspar American State Bank

s ponosom kaže na društvo, v katerem se nahaja, ponosna je tudi na one, katerim služi.

1900 BLUE ISLAND AVENUE
VOGAL 19. CESTE.

CHICAGO, ILLINOIS. \$20,000,000.00

Pot v naše društvo je tudi vam odprta

with the theories they are obliged to study. It is wrong to forbid the stating and explaining of scientific theories in science classes. Students of Catholic theology are made familiar with every heresy, not to teach error but to refute it. But evolution is not thus presented in American schools and colleges. In high schools it is taught as an established scientific fact by teachers who simply take it on the say-so of certain persons supposed to be higher up. The teachers themselves know little about evolution. They follow the intellectual trend because they have in it something of what may be called a sublimated mob complex. Professors in colleges and universities teach evolution as a scientific fact and by it try to weaken the hold of a creative God on the human mind. These are the leaders of this new kind of mob.

Now evolution is not a demonstrated scientific fact. It is as yet only a theory. So far as the creation of this material universe is concerned it may be true. But if it is true there is no menace to religion universe. God might have created His universe in progressive, successive steps. It is not growth that counts most but beginnings and possibilities. It is not a natural change within life that is of radical importance but life itself. The professors have been and are too dogmatic. They condemn religion for its dogmas but praise themselves for their own. Revelation has a right to dogmatize but science has been the chief blunderer of the ages. It blunders on to its successes. It changes today a dogma it swore by yesterday. It is now fashionable in scientific circles to proclaim evolution as a dogma; but the greatest scientists, always a minority like any aristocracy, do not hold that it is. They are inclined rather to think it untenable. Mendel for example, gave it an awful wallop. Yet it may, within certain restrictions, be true. The point is that it has not yet been proven true.

Tennessee has gone too far, but so have the educators."

Nepogojnim zagovornikom evolucije in "znanosti" ne gre za stvar, njih punctum saliens je želja, da bi tako bilo. V tem so strašni dogmatisti, najhujši

seve slovenski dogmatisti, ker bodo pač najbolj učeni, da si nekateri niso zamogli niti spodnje gimnazije. Za to gre.

Kokainizem v Belgradu.

Takoj po vojni se je po vseh velikih evropskih mestih silno razpaslo vživanje kokaina. V tem oziru tudi Belgrad za evropskimi velemesti nič ne zaostaja. Policija se sicer trudi noč in dan z zasledovanjem tihotapev kokaina in jih je že tudi lepo število zaprla, vendar pa usodna manija v Belgradu ne ponehava. Vživanje kokaina so zanesli v Belgrad ruski begunci, danes pa je že dovolj domačinov, ki so zapadli "rmeni kugi."

Nepošteta služkinja.

Belgrajska policija je zaprla služkinjo pri modistinji Olgi Naphusi v Belgradu. Služkinja je rodom iz Ljubljane. Pokradla je modnih stvari v vrednosti 12.000 Din in jih prodajala, z izkupičkom pa je podpirala nekega bresposelnega delavca.

SIRITE "A. S. in EDINOST"

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

ANTONIJA RIFEL

MIDWIFE

522 Broadway St.

Phone: 2380

JOLIET, ILL.

R. PAWLOSKI

Slovenski fotografist
Se priporoča slovenskemu občinstvu v naklonjenost!
719 No. Chicago St.
JOLIET, ILL.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE (Holy Family Society)

št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois.
Ustanovljeno 2. nov. 1914.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1925.

Predsednik ..... George Stonič
Podpredsed. .... John Kramaric
Tajnik Paul J. Laurich.
Zapisnikar ..... Frank Videc
Blagajnik ..... Jos. Gršič
Reditelj ..... Martin Bluth

Nadzorniki:

Frank Vranichar, Joseph Ancel, Jakob Strukel.

Društvo šteje 507 članov in članic ter 261 otrok. Za 50c na mesec se plača v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpore na vsak delavni dan. Od ustranovitve do sedaj se je izplačalo \$13,421.00 bolniške pore.

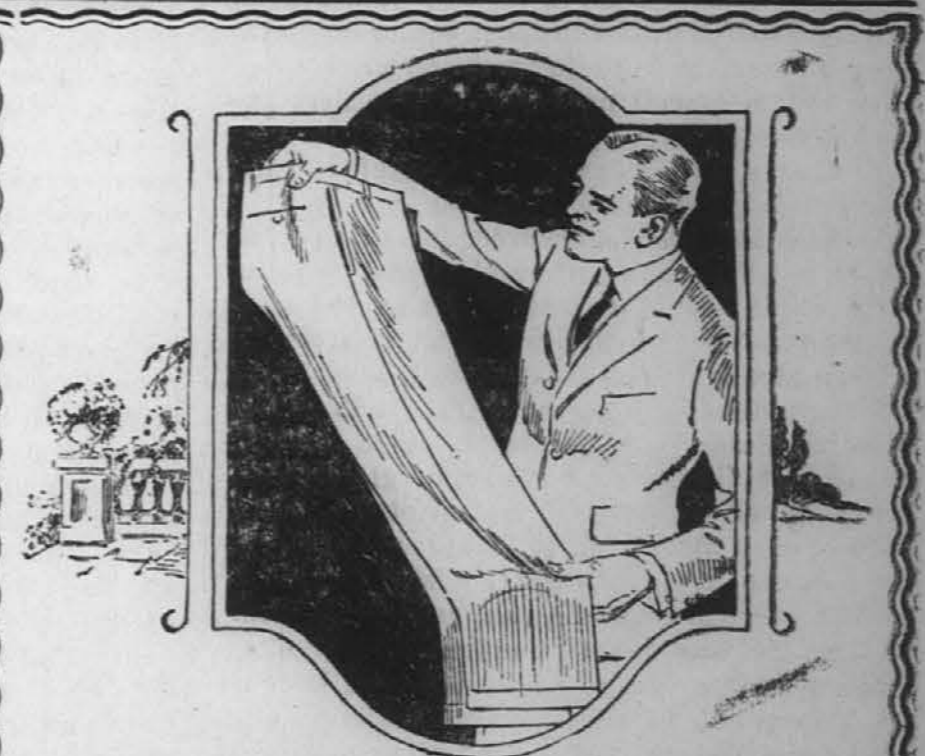
Dne 1. Dec. 1924. se je nahajalo v blagajni \$4922.41. Rojaki pristopite v naše veliko društvo, kjer se lahko zavarujete za posmrtno in bolniško podporo.

Društvo plača \$1.00 nagrade za vsakega novega člana, kakor tudi Družba sv. Družine plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kandidata, ki ga pridobite v društvu.

Naš Mladinski oddelek vam nudi lepo priliko, da zavarujete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in boče v kratkem eden izmed najmočnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor:

Predsednik: Geo. Stonich
815 N. Chicago St.; tajnik Paul J. Laurich, 512 N. Broadway; blagajnik: Joseph Gersich, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

MI SMO PRIPRAVLJENI

z največjo in najboljšo izbero Nobby površnikov in moških kakor tudi deških

OBLEK Z DVOJNIMI HLAČAMI

novе svetle spomladanske barve

Priporočamo se Vam za obisk, da si ogledate to veliko ponudbo po

\$30.00; \$35.00; \$40.00; \$45.00; 50.00

ZA DEČKE OBLEKE S KRATKIMI HLAČAMI OD \$6.00 NAPREJ.

Vogal Blue Island ave. in 18. ulica.

Odprto v torek, četrtek in soboto zvečer, kakor tudi nedeljo dopoldan.

